

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru Monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuliile republicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori.
15 cr. rëndul cu litere dondu — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 15 Novembre.

Parlamentarismul în Ungaria a ajuns în decădintă, cum nu a fost de multă vreme.

Interesele binelui public sunt post-puse intereselor personale, luptele de partid au degenerat până acolo, că opozițiunea în loc să vorbească la buget, în loc ca să caute remediile de a îndreptă relele ce ar fi, și cari în adevăr și sunt, vorbește multe de toate, numai lucrurile de interes general preocupă mai puțin pe părinții patriei.

Azi este pusă la ordinea zilei cestiunea lui Kossuth.

Azi după 40 de ani trebuie să vedem, că în fața împăratului-rege este pus un om, care a declarat detronarea habsburgilor, a acelor habsburgi, cari în generositatea lor au așezat pe nēmul unguresc, unde nu a fost până azi.

Cetățenii ceilalți dau din umeri și plătesc până pot și până au de unde, și ungerii se certy de „lana caprina.”

Nu le ajunge, că pe semișeul dela Turin l-au ales după alta în toate cetățile de cetățeni de onore, în hatirul unui om cer să se modifice o lege sancționată, care pretinde, ca tot omul ce voește să fie cetățen al unei patrii, să stea sub consulatul acelu stat, ca sudit austro-ungar.

Kossuth azi e încă tot emigrant, dar i se fac în continuu vifneamuri, și maghiarii nu au putut trece în Franca, nu au pot, cercetă esoposiția, fără ca se mērgă și să consulte și pe bătrânul esilat.

Dacă noi românii am fi dușmani ai patriei, cum suntem presentați, dacă am fi inimizii ai maghiarilor, cum nu suntem, atunci nu am avē decât ca să secundăm pe cei din stanga estremă, să lucrăm la realizarea programului lor, care în ziua ce a ajuns la realitate, în acea a pus capet și egemoniei magiare.

Noi însă acesta nu o dorim.

Noi nu putem dorii, ca să vedem patria periclitată, nu putem dorii ca să vedem independența Ungariei așa cum o visază cei din stanga parlamentului, ci îi dorim ca în barierile legii fundamentale dela 1867 art. XII, să se desvolyte pe acele base, să facă progres economic, literari și să între în currend în concertul statelor de cultură.

Dorința noastră și a oportunistilor maghiari se vede, că nu intimpină consimțământul maselor fanatisate al lui Kossuth.

Numai așa nu le explicăm, că se pōte trage în discușiune parlamentară armata comună ca o instituție, ce ține în frâu dorințele estravegante ale multor

magiari, numai așa putem vedē aruncat stēgul negru-galbin în noroiu, fără ca făptuitorii să-și ia pedēpsa ori să fie cel puțin eruat, numai așa se pōte ca să se țină în continuă agitațiune spiritele și să se ațite ura de rasă contra celor de alt nēm, și până-ce se petrec aceste, numai așa e posibil ca defraudările să ia dimensiuni, amplexiții să se intindă la banii publici și demoralizarea să mērgă pas de pas înainte pe întregă linia.

Cum e, nu e bine. Noi nu putem astăzi strigă veto celor ce așa dirig afacerile țerei, căci suntem prin legi măiestrite scoși afară din drepturile de cetățeni, și așa nu ne rămâne decât ca pe calea acēsta să dăm espresiune indignațiunii noastre față de cele ce se petrec.

Revista politică.

Lupta deschisă a opozițiunii contra dlui Tisza și a guvernului se continuă cu mare vehemență. Ea și-a angajat toți oratorii de valōre, cari prin vorbirile lor să măgulēscă urechile magiariilor din opozițiune și să sgdue din temelii actualul sistem de ocărnuire, fără a mai alege și mijlōcele, de cari se folosesc.

Rēspunsurile, ce le dă din când în când partidul guvernamental, cu toate motivările lor nu produc nici o influență de a linisti spiritele, deōre-ce opoziția nu vrea să le asculte, ci provocă scene turbulente, astfel că guvernul e necesitat a se rădima numai pe credulitatea majorității, care punēndu-se cestiunile la vot, scie să-și facă datorința și așa scapă guvernul din cărările înguste, în cari îl strēm-torēză opoziția.

Focul luptei deschis de opozițiune e așa de alimentat, încât și presa austriacă se ocupă cu mai multă îngrijire de desvolytarea lucrurilor în dieta ungară. În special „N. Fr. Presse”, o fōie, carea a fost totdeauna amică d-lui Tisza, combate aspru pornirile pasionate ale opoziției și o face responsabilă la urmări, chiar în cazul, când dl Tisza după 14 ani de ocărnuire, ar fi necesitat să-și părăsēscă pozițiunea.

Dar acēsta nu se va întēplă, țice numita fōie, căci spriginul, ce-l are la spatele sale premierul ungar, e cu mult mai puternic, decât ca el să pōtă fi clatinat de partea opoziției. Cât timp dl Tisza a stat în cârmă, a dovedit atâtea fapte politice și diplomatice, încât e iluzorie și ideea numai, că opoziția prin apucăturile sale ar putē nimici pe dl Tisza.

Și în timp ce fōia vienesă a bancherilor aduce omagii premierului ungar, foile patriotice din Cluș saltă de bucurie și nu-și pot din destul exprima mulțămirea și satisfacițiunea lor față cu jidovii, cari au dovedit atâtea fapte patriotice.

Acēsta s'a putut vedē și cu ocaziunea deschiderii unei școli israelite din Cluș, unde s'au concentrat și s'au unit sentimentele „patriotice” ale magiariilor și ale ovreilor. Prin aceste mijlōce, țic foile din Cluș, vom putē să ne ajungem mai ușor scopul, ce-l urmăresce națiunea magiară dela descălecarea ei pe acest pământ.

Și cât timp în statul nostru se fac atâtea sbucimări sub eticheta falsă a patriotismului, presa străină continuă a informa lumea despre adevăratele stări de lucruri, în cari ne aflăm. Chiar și presa germană, carea cu privire la considerațiuni în special politice și economice, și impunea mare rezervă, a început a eși din atitudinea de până acum și a scōte la ivelă raporturile interne ce domnesc la noi și merge așa de departe în espunerile sale, încât ilustrează cu fapte concrete demoralizarea, ce a cuprins terenul așa de mare mai cu sēmă în ramul administrațiunii.

Tot așa se urmăz și în presa francesă. Nrul mai prospēt al ziarului parisiian, „L'Europe” revine la espunerile sale cu privire la raporturile interne ale românilor și ale celorlalte popōre conlocuitoare, combate aspru espunerile și ideile dlui Beksics și le presenta lumii de utopii, cari s'au putē realiză numai atunci, când n'ar mai fi nici un pic de vitalitate în popōrele, cari locuesc în țera sf. Stefan. —

Scirea, că mostenitoriul de tron al marelui imperiu rusesc s'a încredințat cu sora împăratului german se afirmă cu multă siguranță de oficiosele germane. Acestei cestiuni i se dă o importanță politică cu atât mai mare, cu cât se scie, că țarul a dispus, că ori care membru din casa domnitōre nu pōte luă în căsătōrie decât persōne, cari aparțin religiunii ortodocse. Impăratul german, carele nu e de loc amic al acesteia dispozițiuni, ar fi hotărît a se învoi ca princesă Margareta să trecă la religiunea gr. orientală.

Actualul cabinet din România pare a avē șanse de o durată măi lungă. În rēndurile conservatorilor se desvolytă mare activitate pentru a se întări tot mai mult și pentru a susține actualul cabinet. În intrunirea, ce o au avut aderenții dlui Catargiu; în zilele trecute nu s'au observat nici o presupunere contrară actualului cabinet și s'a ventilat chiar cestiunea ca dnul Lascar Catargiu, să devină pre-

FOIȚA.

Cântece populare.

Din satul Gioagiul de sus, de sub pōlele munților apuseni.

(Urmare.)

Când me iubiam bade cu tine,
Sōrele încălția mai bine,
Erau calde rirurile,
Erau blānde vēnturile.
Decând bade ne-am urit,
Riurile s'au rēcit,
Vēnturile s'au asprit,
Nori negri sau slobodit
Sōrele l'au cutropit,
Stelele au picat o parte.

* * *
Floriciă de pe rit
Tu tare te-ai vestejit.
Cum să nu me vestejesc
De traiu, care'l trāesc,
Câte flori's p'ingă mine
Nici una nu-mi vrea bine;
Câte's împrejurul meu
Tōte bine-mi voesc rēu;
Și care's mai pe departe
Tōte bine-mi rōgă mōrte.

* * *
Pe sub dēl pe sub pădure
Mere-o nevāstufă'n lume,
Fugită dela bărbat
C'un pruncu și nebōtat
Cum prin codru strābătea
Nevasta din graiu grāia:

„Taci fiule nu scānci,
„Că pe noi ne-or auți,
„C'aci e pădurea mare
„Și ne-or ieși hoți în cale.
Cuvēntu nu fu sfērșit,
Hoți 'n cale le-o eșit
Și din graiu așa grāia:
„Vai, nevastă draga mea,
„Bagă copilu'n pământ
„Și hai cu noi la hoști.
— „Copilu nu l'oiu băgă,
„Că-i rupt din inima mea.
„Da-i facem un legānel
„Intr'un vērff de pālținel,
„Și-i facem un legānuț
„Intr'un vērff de pālținuț.
„De-apeleat cin' l'aplecă?
„Vēntul când a trāgānă.
„De-adormit cin' l'a dormi?
„Vēntul când a vojăi.

* * *
„O sērac pruncuțul meu
„Me-aduseși la mare rēu.

* * *
Sus la vērfful dēlului
Șade rața sōrelui,
Da nu-i rața sōrelui,
Că i ochiuța șarpelui,
C'un voinic se năcājesce,
Inima nu i nimeresc;
Il māncă de jumătate,
Jumătate nu mai pōte
De pistōle ferecate . . . .
Voinic capu-și ridică
Cu fața la deal căta,
Dar nimica nu vedea

Făr' o dragă de nevastă,
— „Nevastă, dragă,nevastă,
„De-ai făcut vre-odată bine
„Hai de fă acum cu mine
„Me scōte de l'acest căne.
Șarpele din graiu grāia:
„Mergi nevastă'n trēba ta,
„Că maică-sa mi l'a dat
„Până nu l'a botezat,
„C'un picior l'a legānat
„Cu gura l'a blāstemat:
„Sugăți șerpui trupul teu
„Cum îmi sugi tu peptul meu;
„Rupă-ți șerpui mațele,
„Cum îmi rupi tu brațele.

* * *
— „Tineră me măritai
„Și rea sōcră-mi căpētai
„Ias'afară
„Ca și-o pară,
„Tună'n casă
„Ca și-o cōsă,
„Și tot dă cu pumnu'n masă,
„Me muștră, că nu-s frumōsă.
„Dacă vēđui cei și cum . . .
„Luaiu secera la brāu
„Me dusei să secer grāu;
„Seceraiu pān' la amēd
„Nu mai puteam de nēcāz,
„Tōte sōcrele venia
„La nurori cu merindea
„Dar la mine
„N'avea cine.
„Dacă vēđui cei și cum . . .
„Plāntaiu secera'n pământ

„Puseiu gāndu'n Domnu sfânt,
„Me făcui o pāsărea
„Și sburai la măicuța,
„La măicuța 'ntr'o ferēstră
„Ș'o aflaiu grijind prin casă.
„Măicuța din graiu grāia:
— „Fugi pasere, fugi căța,
„Că nu esci ficuța mea,
„C'am avut o fică'n lume
„Și nu-i mai aud de nume.
— „Dac'am vēđut cei și cum . . .
„Me făcui o pāsărea
„Și sburai la nānașa,
„La nānașa într'o ferēstră,
„Nānașa torcea la vatră,
„Eu prinseiu a blāstēmă:
„Cine mi-a pus cununa,
„De n'ar mai vedē luna.
„Nānașa din graiu grāia:
— Taci fină nu blāstēma,
„Că nu-i a noastră vina,
„Că cununa-a fost la mine,
„Și ochii a fost la tine
„Sē te fi uitat mai bine.
„Dacă vēđui cei și cum . . .
„Me făcui o pāsărea
„Me dusei pān' la popa
„La popa într'o ferēstră
„Și popa sceria la masă.
„Eu prinseiu a blāstēmă:
„Nu da Dōmne popii bine,
„Nici pe anul, care vine,
„Că legă mutu de mine.

(Va urmă.)

ședintele camerei deputaților, ér generalul Florescu să rămână președinte al camerei senatorilor.

Aceste afirmațiuni le legitimază și impregiurarea, că dl Al. Holban despre care se presupuse, că n'a primit portofoliul de culte din cauza, că dl Catargiu l'ar fi împedecat rectifică versiunile, ce s'au răspândit și față de actualul cabinet se exprimă astfel: Acest ministeriu este merit tocmai să începă lucrarea de concentrare a tuturor nuanțelor conservatoare și prin urmare el trebuie să intrunescă simpatiile tuturor.

Aceste esurperi, ce ni le prezintă jurnalul „*Timpul*” reapărut sub conducerea directorului politic Paleologu dovedesc din destul intențiunile, ce le urmăresc conservatorii numai pentru a pute opune cât mai mare rezistență mișcărilor, ce se desfășură în șirurile liberalilor pentru a ajunge la putere.

Correspondențe particulare

ale „*Telegrafului Român*”.

Brașov, 13 Novembre, 1889. Dle redactor! Deși cam târziu, dar tot de aceeași valoare ținând și acum, rog respectuos să binevoiți, dle redactor, a dá loc în colónele diarului, ce aveți onórea a-l redactá următorului raport despre: „*Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Brașovului*” ținută în Brașov, în zilele de 11, 12 și 13 Septembrie a. c. st. v.

Acest raport, fiind lucrat pe baza datelor autentice, luate din actele verificate ale acestei adunări, rog a se publicá întocmai cum s'a redactat, *Sedința I.* După ce membrii acestei reuniuni au asistat în corpore la serviciul divin, în biserica „*Sântului Nicolae*” din Scheiu (suburbul Brașovului) împreunat cu invocarea spiritului sânt și cu celebrarea parastasului pentru membrii decedați ai reuniunii și alți binefăcători ai națiunii noastre, s'au adunat într'o sală a școlólor de fetițe de aici, unde O. domn vice președinte al adunării George Belissimus prin un cuvânt potrivit, la 10 ore a. m., în fața a 62 membri prezenți a declarat adunarea generală ordinară a acestei reuniuni de deschisă.

În cuvântul său de deschidere O. d. vice președinte arată, că membrii acestei reuniuni de 11 ani lucră cu puteri unite pentru a promovă învățământul poporal, a susține și înaintă religiozitatea și moralitatea în poporul nostru, pentru a apăra interesele școlólor confesionale și ale învățătorilor lor conform § lui 2 din statutele reuniunii care sună așa: „*Scopul reuniunii este promovarea învățământului poporal confesional și apărarea intereselor școlólor confesionale și ale învățătorilor.*” După ce constată întru cât anume a satisfăcut acestui obligământ ce de bună voie și l'au luat asupra-le membrii acestei reuniuni, pune în perspectivă pentru activitatea mai departe a ei următoarele tесе, de interes general pentru toate reuniunile surori din arhidieceasa gr. or. a Transilvaniei, și anume:

Normativul școlólor poporale gr. or. din arhidieceasă prescrie pentru școla de toate zilele materialul de învățământ în concepte generale.

Fie-care învățătoriu își specifică acest material firesc după capacitatea sa și așa îl propune apoi elevilor sei.

Astfelu urmându-se, nu putem asteptá uniformitate în învățământ în școlóle noastre poporale. Lipsind această uniformitate, lipsesce ordinea, apoi unde lipsesce ordinea, acolo își ridică capul, se stabilește și prinde a guverná absurditatea, care este soră bună cu anarhia.

Specificat a reuniunea noastră materialul de învățământ prescrie de normativ pentru școla de toate zilele, și împărțășitu l'a școlólor dir. districtul seu spre folosire? Făcut a un plan de învățământ specificat pentru școla de repetițiune?

Dat a îndrumări pentru înființarea școlóii de adulți, respective a convenirei adulților în zile de Dumineci și sêrbători la conversațiuni și deprinderi în lectură și în învățatură?

Făcut-a vre-un plan pentru atari intruniri ale adulților?

Esaminat-a reuniunea noastră cărțile scolastice, ales-a pe cele mai bune dintre cele aprobate de locurile mai nalte și recomandat-le-a spre primire în școlóle din districtul seu?

Arătat a mijloce, prin care să se pótă ușura părinții copiilor întru ale cumpără cărți scolastice, re-cuisite de scris, desemn ș. a. fără de a fi la această asupriți de nise preocupeti înșelători, cari nu arareori se încuibeză prin comunele române?

În fine arătat-a mijloce, prin care învățătoriu să se pótă discipliná mai întâiu pe sine însuși, ca prin această să se pună în stare a și discipliná elevii și așa să-și pótă apoi câștigá stima, dragostea și încrederea societății, în carea trăesc ei și pentru ca rea sunt ei chemați să lucreze, ca să o scótă din întunec la lumină, din rătăcire la adevăr, din va lurile perirei la limanul mântuirii?

În urma acestora apeléză la simțământul membrilor ca cu puteri unite, în dragoste frățescă, în concordie și armonie să se pună pe lucru și să stăruescă bărbătesce întru a satisface cu demnitate și devotațiune tuturor intereselor reuniunii de al cărei bine și fericire să se intereseze, ale căreia folóse să le simtă, a căreia înaintare să o voescă, a căreia vađă să o susțină și să ó mărescă și pentru a căreia propunere să se jertfescă. Fapta bună nu va fi uitată și Dđeu nu ne va părăsi!

Cu acestea deschidându se adunarea, după unele formalități interne, se cetesce: a) raportul comitetului central al reuniunii despre activitatea sa în decursul anului administrativ expirat, b) raportul cassariului despre averea reuniunii.

Din acest raport se vede, că reuniunea are:

In bani gata și elocări	1043 fl. 19 cr.
In interese restante	21 „ 72 „
In tase restante	259 „ — „
Imprumutări la foia „ <i>Școla și Familia</i> ”	395 „ 40 „
Suma	1719 fl. 31 cr.

Pentru censurarea acestor rapórtе se aleg două comisii cu însărcinarea de a rapórtá într'una din ședintele viitoare:

Sedința a II-a: Obiectele mai însemnate din ședința această sunt următoarele:

a) se cetesce raportul administrațiunii foii „*Școla și Familia*.” Din acest raport se vede, că pe anul al II-lea ar fi fost să între cu totul din abonamente fl. 1388.12, din din acestia au intrat însă până aci fl. 873.53.

De unde o restanță de fl. 514.59. Pe anul al III-lea cu prețul redus dela 3 la 2 fl.; ar fi fost să între cu totul din abonamente fl. 782.44; au intrat însă cu totul până acum fl. 324.70 cr.; de unde rezultă o restanță de fl. 468.01; deci suma restanțelor pe anul II și III face fl. 982.60;

b) se cetesce raportul bibliotecariului. Din acest raport se vede, că biblioteca reuniunii constă din 103 opuri, în 125 tomuri, 201 esemplare, toate în valóre de fl. 392.15;

c) se cetesce elaboratul despărțământului I al reuniunii despre „*Autoritatea învățătoriuului în școlă și afară de școlă și mijlocele de a o puté susține*” lucrat de I. Dariu, învățătoriu la școlóle centrale române din Brașov.

Acest elaborat este ascultat cu viu interes din partea adunării și primit cu „*Să trăescă*” autoriul elaboratului.

(Va urma).

Simeon Popescu.

(Urmare.)

Nu știu cari și câți din acusatori au fost ascultați înaintea mea, nici ce au fasonat alții, știu numai că eu am venit la rând la 17/29 Octobrie 1888 și am fasonat cum urméză:

1. „*Protopresbiterul paroch Simeon Popescu în răspunsul seu dat la acusa disciplinară în contra densusului de mai mulți membri ai sinodului parochial din Sibiu-cetate ddo 17 Februaru a. c. đice: când a primit administrațiunea parochiei, a găsit pe parochianii sei despărțiți în două partide, care se combăteau între ele, și încecăriile sale de a le împacă și de a se pune deasupra lor au rămas zadarnice.*”

Ce știu dta de aceste partide, și de încercările parochului de a le împacă?

ad 1. Eu neg, că în comuna noastră bisericescă, încât privesc afacerile parochiei ca atare, ar fi existat partide când a primit acusatul administrațiunea parochiei, din contra a existat cea mai perfectă concordie. Dovadă este comitetul parochial, pe carele l'a aflat acusatul, carele a constat din Z. Boiu, I. Bologa, P. Cosma, Dr. I. Crișian I. Ghibu, E. Muntean, I. de Preda, N. Simtion, Constantin Stezar și Anania Trombițaș.

Dacă este vorba de ai grupá pe acestia după partidele cari au existat din vechime și durere, mai există încă și astăzi în Sibiu, apoi dd. Boiu, Dr. Crișian, Preda, Simtion Stezar au aparținut la aceea partidă la carea a aparținut și aparține și acusatul și la care a trecut în urmă și Trombițaș, eu, pe carele acusatul și ai sei me ține de capul partidei contrare lor, n'am aparținut nici la o partidă, ci totdeauna m'am nisuit se fiu peste partide și se apropiu de olaltă pe adversarii ce i-am aflat la venirea mea aici, tot asemenea n'a aparținut nici la vre-o partidă nici Ghibu, nici Muntean, ci unical Bologa a fost considerat de unul, care aparține la partida contrară, și cu toate acestea pentru natura sa conciliantă și simțul seu de dreptate, el a fost ales președinte al comitetului, carele în preponderanța sa majoritate era de altă partidă, și ca atare a funcționat dela începutul organizării parochiei după Statutul organic până în anul curinte, când chiar pentru neplăcerile avute cu parochul n'a voit se mai rămână nici membru în comitet.

Acest comitet a adus toate conclusele sale în cea mai perfectă armonie și în unanimitate, chiar și celea privitoare la disciplinarea acusatului.

Este lucru notoric, că acusatul deja înainte de alegerea sa întru protopop a aparținut la așa numiți tribunisti, la cari eu nici când n'am aparținut și cu toate acestea eu ca membru al sinodului electoral protopresbiteral am votat pen-

tru densusul. Dacă eram eu preocupat de considerațiuni personale, votam eu pentru densusul?

Nu va puté el dovedi nici când, că membrii acestei parochii, înainte de a aruncá densusul tăciunele discordiei între ei, s'ar fi combătut între sine ca partide, și că densusul s'ar fi încercat ai împacă. Când și unde a încercat densusul un asemenea lucru? Din contra densusul ca un tovarăș al acelora, cari mereu strigau prin organul lor „*să ne stringem bin-rândurile, căci trăim într'un timp când tată în fiu, fiu în pă-părinte și frate în frate nu se pótă încrede*” și ca unul carele prin adunări bisericesci a introdus escumunări și terroisări, a înăsprit spiritul de partidă în parochia sa. Dar nici nu este densusul așa făcut ca să pótă împacă pe alții, ci cu natura sa despotică și respingătoare înstrăinează și provocă și pe cei mai calmi ómeni, încât în câteva comune mai că a umblat bătut în funcțiunile sale oficiale ca protopop. Drept esemplu amintesc numai comuna Turnișor, când a fost la investigațiune contra învățătoriuului, despre care cas exist la consistoriu și acte oficiale.

Dealmintrea să se asculte ca martor dl Z. Boiu, dacă a avut domnia sa ca paroch vre-o supărare cândva din partea parochienilor sei, pentru-că densusul ar fi aparținut la cutare sau la cutare partid?

2. La început, đice numitul protopresbiter paroch, a cedat curentul i dovedit mai puternic, produs de acusători și a stat în bună înțelegere cu ei, dar acestia nemulțămindu-se cu concesiunile, ce li le făcuse protopresbiterul-paroch în viața parochială, cereau ca protopresbiter-parochul să renunțe la independența sa pentru toate terenele vieții comune, să și renege trecutul și amicii de mai nainte, și deore-ce densusul n'a voit să facă acesta, acusatorii au profitat de pozițiunea, pe carea o aveau în comitetul și sinodul parochial, ca să-ș șicaneze, să l umilescă și să-i facă viața nesuferită.

Ce știu dta de acest curent și de șicanele, ce đice că i le făceau acusatorii?

ad 2. Sunt toate neadevăruri.

Nime nu i-a cerut nici o concesiune, cu atât mai puțin i-a pretins cineva ca să-și renege trecutul și amicii de mai nainte. Amicii sei de mai nainte formau majoritatea comitetului parochial, și densusul cu acestia venia în atingere mai adeseori nu cu ceialalți parochiani, în a cărora case numai atunci intra, când avea vre-o funcțiune.

Nu știu în ce consistă șicanarea și umilirea din partea comitetului. Să o dovedescă și să arete casuri concrete. Nu este adevărat, că comitetul l'ar fi șicanat și s'ar fi nisuit să-i facă viața nesuferită, din contra i-a implinit toate dorințele leali, și a fost cu totă prevenirea față de densusul la toate ocaziunile, și daea pótă fi vorba de șicanare, apoi densusul este acela, carele cu sistem ne-a șicanat.

Dela început chiar, parochia a fost pentru densusul numai un malum necessarium, bun de a adăposti pe protopopul. Mai toate Duminecile și sêrbătorile le petrecea prin protopopiat, și a fost și cas de acela, când nu s'a îngrigrit nici de substituit, încât am pățit rușinea de a nu avea liturgiă în parochia primă din metropolie, ér într'un timp începuse a comandá pe cei mai slabi preoți de sate să ne servescă liturgia, cum a fost cel din Turnișor, Cristian, capelanul din Șura-mare etc., încât poporul scandalizat de această desconsiderare, începuse a se înstrăina de cătră biserică și a face imputări comitetului că nu-și implinesce datoria.

Acesta ca un lucru notoric nu are lipsă nici de o dovadă, dealmintrea me provoc la acusa disciplinară înaintată prin fostul comitet la consistoriu, carea încă n'am cunoscință să fie resoltivă, ca președintele actual al comitetului parochial însă rog să se resolve la olaltă și deodată cu acesta.

(Va urmă.)

Convocare.

Reuniunea învățătorilor rom. gr. or. din districtul XI Făgăraș, își va ține adunarea sa generală districtuală în zilele 20, 21 și 22 Novembre a. c. v. i. n opidul Agnita. La această sunt invitați toți membrii, precum și toți binevoitorii acestei corporațiuni.

Programul obiectelor de debătut e următoriu.

Sedința I-ă Luni 20 a. m.

1. Asistarea în corpore la serviciul divin.
2. Deschiderea ședinței prin presidiu.
3. Apelul nominal.

Sedința a II-a Luni 20 p. m.

4. Alegerea comisiunilor revêđtore și de scontrare.

5. Raportul general al comitetului central despre activitatea dezvoltată în decursul anului reuniional 1888/9.

6. Raportul cassariului și al bibliotecariului.

Sedința a III-a, Marți 21 a. m.

7. Critica lui Constantin Pică asupra operatului „*Ernatul stupilor în coșnițe avitice*” de membrul Nicolau Pop.

8. „*Cari sunt causele, pentru cari absențiile școlare sunt foarte numérose, și cari ar fi mijlocele prin cari s'ar puté delatura acest inconvenient*”, de I. Capetă.

Sedința a IV a Marți, 21 p. m.

9. „*Cari sunt mijlocele prin cari să pótă ajunge mai cu înlesnire scopul îmbunătățirii dotațiunii învățătorilor*”, de Lazar Comșa.

Ședința a V-a, Mercuri 22 a. m.

10. „Tractarea practică a substantivului pe baza unei bucăți de cetire“, prelegere practică de Ioan Bonea.

Ședința a VI-a Mercuri 22 p. m.

11. Statorirea bugetului pe anul 1889/90.

12. Eventuale propuneri.

13. Inchiderea.

Făgăraș, din ședința comitetului central, ținută la 13 Octombrie, 1889

Iuliu Dan, Nicolau Ludu,
președintele reuniunii. secretariul I. al reuniunii.

Varietăți.

* (Dela Curte.) Maj. Sa monarchul petrece la castelul Gödöllő. Din când în când vine în Budapesta, unde dă audiențe.

* (Distincțiune.) Maj. Sa monarchul nostru a decorat pe dl locot. colonel Grozea din statul maior al armatei române cu crucea de comandor al ordinului „Francisc Iosif“. Dl Grozea fusese însărcinat cu colajonarea protocoalelor de delimitare între monarchia noastră și România.

* (Constituire.) Societatea „Academia Ortodoxă“ pentru literatură, retorică și muzică bisericească în seminariul archidieceșan din Cernăuți, pentru anul 1889/90 în adunarea generală ordinară din 2/14 Noembrie a. c. și-a ales următorul comitet:

Vasile Gaina, president al societății; Tit Popescul, secretariu de externe; Grigorie Crețu, secretariu de interne; Mihai Ursuleac, preș. al secției musicale și I vice-preș.; Constantin Hlibca, controlor; Orest Bendeschi, casariu; Eugenie Nesciuc, preș. al secției literare și II vice-preș.; Vasile Lucan, bibliotecariu; Grigorie Laza, econom.

Comisiunea reveștitoare:

Macsimilian Mitric, Mihai Bocca, Teodor Balan.

* (Diaristic.) „L'Europe“ e numele unui jurnal internațional, care apare în fiecare Joi în Paris sub conducerea dlui Georges Blachon. Cuprinsul acestui jurnal e pe cât de bogat pe atât și de variat. Jurnalul apără și interesele românilor din Austro-Ungaria și în primul număr s'a ocupat în special cu reuniunea „Emke“ și cu răspunsul Esceleției Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit al nostru, dat președintelui „Emke-i“. Prețul abonamentului pe an e 20 franci —

„Timpul“ diar conservatoriu cotidian, care reprezintă vederile ministrului de externe român Lahovary, și a cărei edare încetase la 1884 a reapărut sub direcțiunea politică a dlui Paleologlu. Foișora acestui diar promite a aduce lucruri literare și științifice de valoare.

* (Ciocnire de trenuri.) În luna trecută s'au ciocnit două trenuri de povară între Huedin și Ciucea. Patru vagoane s'au zdrobit cu totul, locomotivele au suferit mai puțin; Conducătorii au rămas nevătămați. Alte pagube nu se semnalază.

* (Cas de mörte.) Ni se comunică, că parochul Petru Dolcoș din Bobohalma a răposat în 6 a l. c. în o vrastă destul de frumoasă, în etate de 73 ani. Inmormântarea s'a făcut sub conducerea dlui protopop N. Todoran, fiind asistat de 5 preoți

Răposatul a fost puțin iubit de parochienii sei și de aci a urmat că acesta comună frumoasă și mare a cam stagnat în anii din urmă. Sperăm însă, că la îndeplinirea postului vacant se va alege de paroch un păstoriu sufletesc vrednic de chemarea sa, și astfel această parochie va progresa cu forțe înalte în totă prvința.

* (Mommsen și francesii.) Academie des inscriptions et belles lettres în ședința de Sâmbătă a ales pe bătrânul și vestitul istoric Mommsen membru al ei.

Prin acesta alegere francesii s'au onorat și pe ei; au în sinul lor un bărbat de știință recunoscut ca autoritate pretutindeni și afară de asta, au dovedit încă odată, că în chestia de literatură ori de știință nu sunt preocupați soviniști, și că fiind vorba de a se recunoște meritele unui bărbat literat ei, recunosc și se închină, dacă ved meritele chiar la neamț. De altfel francesii față cu Mommsen au fost totdeauna curtenitori astfel:

Când cu câți-va ani înainte de asta reprezentantul Francei la Tunis dl Charles Tissot a descoperit mai multe anticități romane, bătrânul istoric l'a rugat imediat se i le pună și lui la dispoziție pentru a le trece în Corpus inscriptionum. Dl Tissot a stat puțin la îndoelă, dacă trebuie să i le arete. Dar nu mult sentimentele soviniști l'au ținut în această stare. În curând el scrisese lui Mommsen și-l înștiințase, că i le pune cu plăcere la dispoziție descoperirile sale; scrie „Românul“.

* (Emke în Blaș.) Șămênța lui Emke în Blaș pare a aduce rōde. De aici atâta bucurie în foile patriotice. Ce i drept, că cea mai mare parte a copiilor nu știu ungurește, scriu foile „patriotice“, dar cu toate acestea progresul e mulțămitoriu, copii de origine magiară, dar care nu știu o vorbă ungurească și vor însuși ér limba magiară și cei cari se vor purta mai bine, vor căpăta și daruri de Crăciun.

* (Kossuth). Cristurul-sēcuesc a ales pe bătrânul Kossuth cetățen de onore. Diploma ce i-a prezentat conține o mulțime de desemnuri și gravuri artistice și subscrierea tuturor sēcuiilor din Cristur.

* (Orașul Sighișōra.) La alegerile municipale pentru întregirea comitetului municipal între 8 membrii aleși nu se află nici un român. Comunitatea a oferit erariului pe cei trei ani viitori 36,000 fl. arândă pentru darea de consum și regalii.

* (Statistic.) Viena are 2296 de învățatori, între cari și un român, éră suma personalului învățătoresc dela școlele comunale din Berlin este de 3685. Aici vin pe o clasă 56 scolari. Salariul învățătorilor începe cu 1600 marce și se urcă până la 3300, adecă cam dela 960 - 1980 fl. — În Franca după regularea mai nouă a salariilor învățătorii populari au 1000, 1200, 1500 și 200 franci, adecă 400, 480, 600 și 800 fl. Urcarea dela o clasă de salarii la alta se întimplă tot la 5 ani fără considerare, dacă învățătorii s'a strămutat ori nu dela o școlă la alta. Diriginții unei școle cu mai mult de 2 învățatori mai primesc un adaus de 200 fr. la școle cu mai mult de 4 învățatori 400 fr. Diriginții se mai proved și cu locuința liberă sau cu un relut de 100—800 fr. În Paris relutul pentru locuință suie până la 2000 fr. pe an. Învățătorilor li se compută 1/2 din acest relut, apoi mai primesc învățătorii din Paris și din alte cetăți beneficii anuale de câte 200—600 franci, pentru muzică, desemn și gimnastică.

* (Bugetul cetății Cluș.) Proiectul de buget al cetății Cluș s'a statorit pe anul 1889 cu cu 538.989 fl. erogate și 462.075 fl. 65 cr. venite, așa dară cu un deficit de 76.913 fl. 65 cr, pentru acoperirea căruia se va arunca dare comună cu 34%.

* (Inventatoriul electricității.) Până aci se credea, că antemergătorii lui Franklin în ceea ce privesc descoperirea electricității a fost abatele Nollet.

Credința acesta s'a dovedit acum decurând, că era falsă, căci s'a găsit o carte mititică, editată de Eusebiu Ignatio la Venetia în 1740, va să dăcă cu doi ani înaintea de a fi scris abatele despre electricitate, în care se cuprind lucruri foarte importante și în care se tracteză cu destulă știință despre electricitate.

Titlul cărții este: Despre electricitatea corpurilor.

Intre altele este un pasagiu în care se scrie:

Ce surprindere colosală va fi pentru experimentatoriul, care desvoltând puterea electrică pe o cale artificială, va căde cel dintăiu jerta științei, a curentului electric.

* (Defraudațiune.) O nouă defraudațiune s'a descoperit în zilele trecute la oficiul de loterie din Budapesta. Cassariul suprem Géza Zakay și protocolistul Carl Radler fuseră bănuți de neregularitate în purtarea oficiului și suspendați pe timp neferminat. Secretariul ministerial A. Tesarovics a și început cercetarea, dar n'a terminat-o bine și protocolistul Radler s'a înfățișat de bunăvoie la autoritatea polițenescă, unde a declarat, că el dimpreună cu cassariul au substras în mai multe rânduri bani așa că suma se urcă la 16.000 fl. În urma acestei fasiuni protocolistul a fost imediat închis și s'a început o nouă cercetare.

* (Cărțușă de puscă fără fum.) Se știe că străduința și-au dat statele europene și mai ales Germania să afle secretul cărțușelor francese. S'au făcut felii de felii de încercări și se părea că în cele din urmă totuși a succes. Acum d'odată vine șcirea, că ministeriul de războiu italian a oprit a se mai continua cu fabricarea astorfelii de cărțușe, deore ce s'a incunoscintat din Berlin, că toate cărțușele s'au stricat din cauza frigului. Germania și Austro-Ungaria au avut multe cărțușe de acest soi, se vede însă că imitarea nu le-a succes pe deplin.

* (O bună măsură.) Pentru stărpirea rachiului falsificat, ministru austriac de interne a cercutat pe toți guvernori a i raportă, cum s'a executat ordinațiunea, ce o esmisesse cu privire la reviziunea cât mai des a rachiului, unde s'a constat rachiul falsificat, în ce măsură și ce mijloce s'ar pute aplică pentru o controlare cât mai esactă.

Bibliografie.

A esit de sub tipariu: Directoriul sau ordul oficiului divin pe anul 1890, de Ioan Boroș paroch gr.

cat. și asesor consistorial. Scopul acestui op este a înlesni observarea practică a prescrierilor rituale ocurente la funcțiunile sacre în decursul anului venitoriu. Prețul unui exemplariu espedat franco costă 45 cr., 5 esemplare procurate deodată costă franco 2 fl. A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla Szamosujvár.

„Candela“, fōie bisericească literară, Nr. 11 dela 1 Novembre a apărut cu următorii cuprins românesc: Fondul religionariu gr. or. al Bucovinei, substratul, formarea, desvoltarea, administrarea și starea lui de față. Doctrina romană occidentală despre satisfacțiune. — Predică pentru Dumineca a 22 după Rusalii. — Cuvântare la mormântul unei feciore — Cronică.

„Biserica ortodoxă română“, revistă periodică eclesiastică anul al XIII a, Nr. 8 din Novembre, a apărut cu următorii sumari: Scrisōrea Munténului ca răspuns la scrisōrea Moldovanului. — Scrierea Ierosch. Arhim. Râmnicēnu. — Chrysov de danie al principelui Al. Coriatovici. — Un Chrysov de danie al principelui Iuriu de Chelm. — O călătorie în Orient. — Sfătuiri pentru studiul St. Scripturi. — Serbarea de 25 ani a Universității din București. — Impēratul și monachul. — Despre căsătoriile micste. — Cronică bisericească. — Donațiuni.

MONITOR.

45

Calendariul sēptemăni

19—25 Novembre.

19 Duminecă: Avdiu, Varlaam, Azi, Agapiu, Iliodor, Antim, Talaleu, Christofor, Eufimia, Panchariu. 20 Luni, Grigoriu Decapolitul, Proclu, Dasiu, Nirsa, Iosif, Isachiu, Ioan, Savoriu, Geitazet, Tecla, Vauta, Denachia, Evstatiu, Tespesiu, Anatoliu, Teoctist, Patrichi. 21 Marți: (†) Intrarea în biserică a Preasantei Născătoare de Dumneșu. 22 Mercuri: S. Apostolul Filimon, Archip, Onisim, Apfia, Chichilca, Valerian, Tivurtiu, Macsim, Marcu, Stefan, Procopiu, Menighi, Ava, Christofor, Eufimia, Talaleu, Antim, Calist, Tadeu, Agapion, Sisiniu, Agapiu, Clement. 23 Joi: Amfilochiu, Gregoriu, Sisiniu, Ischirion, Elen. 24 Vineri: Ecaterina, Mercuriu, Porfiriu, Petru, Sichastru. 25 Sâmbătă: Climent, Petru, Malch, Carion, Ermogen, Filumen, Christofor, Evgeniu, Procopiu, Alesandru, Teodor, Chrisogon.

Rituale bisericesci.

Dumineca din 19 Novembre a XXV-a dela Rusalii. Cântările din Octoich tonul 8 și din Mineiu ale dīlei. La Utreniă Evangelia invierii a 3-a. Catavasia: „Deschide-voiu gura mea“.

Marți în 21 Novembre. (†) Praznicul Intrării în biserică a Preasantei Născătoare de Dumneșu. Polieleu. Catavasia: „Deschide-voiu gura mea.“ La peasna a 9-a Pripelele: „Ingerii intrarea cei prea Curate vedând s'au mirat cum Feciōra a intrat în Sînta Sfințelor.“ Irmosul: „Ca de un Sieriu însufleșit.“

Sâmbătă în 25 Novembre este încheierea praznicului Intrării în biserică.

Loterie.

Mercuri în 27 Novembre 1889.

Brünn: 68 56 25 47 6

Bursa de Viena și Pesta.

Din 2 6 Novembre 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	100.45	100.70
Acțiuni de bancă de credit ung.	333.50	334.—
Galbin	5.64	5.64
Napoleon	9.40	9.40

Nr. 790.

[235] 1—3

CONCURS.

Prin acesta se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare pentru un post de capelan pre lângă neputinciosul paroch din Pōrta Nicolau Balcă pe baza încuviințării Venerabilului consistoriu dto 30 August a. c. Nr. 5627 B.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Jumătate din toate venitele sigure ale parochiei de cl. a III a Pōrta în sumă de 200 fl.

Doritorii de a concură la acest post au a-și asterne suplicile lor instruite conform legii la subscrisul oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral al Branului.

Zernesti, în 2 Novembre, 1889.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Nr. 955.

[237] 1—1

Anunț.

Prin acesta se aduce la cunoștința tuturor celor interesați, că Dina Pavel Podariu din Vlădeni este total divorțată de pribegitul ei bărbat Iacob Micu tot din Vlădeni în baza sentinței consistoriale ddo 19 Septembrie a. c. Nr. 4587 B.

Zernesti. 6 Novembre, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Branului.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„**Amicul Familiei.**” Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, romane, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tracteză cestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român.**” Ziaru bisericesc, scolaric și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor sciinșelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amênunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolarică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.** —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere înverdită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroșe, are sê ocupe un loc de frunte în bibliotecile noastre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dîcă, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuri primite dela învățătorul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câtevava din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita sê nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sîchastu. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepoșelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvê de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvê. Prețul 10 cr.

El trebuie sê se însore. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosă sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săténului Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scôlele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Catechese pentru pruncii scolari din scôlele populare. După George Mey, preot în Schwörzkirch din diecesa de Rotenburg de Titu Budu, paroh gr. cat. în Sat-Sugatag, protopopul distr. Mara, adm. Vicarial a Maramureșului etc. etc. Edițiunea II. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin mörte la victoriă. Comediă într'un act. A. Cotzebec localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Prețul unui esemplariu 10 cr.

Influința mândriei. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul unui esemplariu 30 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scôla populară pentru învățatori și preparași. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sêrbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât sê fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i aprețui scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — având o notiță istorică la fie-care sêrbătoare, — care arêta timpul întroducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însê mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea ômenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o întroducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbat, 3 — a părintelui dela fi, 4 — mamei dela fi 5 — a fiilor dela părinti, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, mōșe, buni, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchi și mătușe, 9 — dela nêmuri și consângeni mai depărtați, 10 — dela conșoți de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amêsurat tuturor cerinșelor preoșiei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei, în douê limbi — română și latină, tracteză despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și laudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Rezultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Ioșif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariu spedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rașin, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminariul arhierdiecesan din Blaș, actualminte vicariu arhierdiecesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura cat chetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele er erate de relațiunile și lipsele băeșilor noștri, êr ceremoniile bisericesci, întocmindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea, ce are sê o observe catechetul față cu discipulii sei. Aceșta scriere are sê fie un îndreptariu în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinșilor la instrucțiunea religioșă-morală, ce au sê o dea micilor băeșii. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poesii în teșt, — esemplariu e 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca Liturghie, a celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele aceluși sânt părinte de Ión Boroș paroh gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Ișus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esempl. 6 fl., 100 esempl. 10 fl. v. a.

[8] 23—50

➡ **A se adresă la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania,** ➡
unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.